

สถานการณ์การผลิตมังคุด และการส่งออก

สถานการณ์การผลิต

มังคุด (mangosteen) ชื่อวิทยาศาสตร์ *Garcinia mangostana* L. อยู่ในวงศ์ Clusiaceae หรือ Guttiferae มีถิ่นกำเนิดในแถบคาบสมุทรมลายู เป็นไม้ผลยืนต้นที่ไม่มีการผลัดใบ มีผลเป็นแบบ berry รูปร่างกลมรี หรือกลมแป้น ขนาดค่อนข้างเล็ก น้ำหนักเฉลี่ย 75 - 100 กรัมต่อผล โดยมีเส้นผ่าศูนย์กลางประมาณ 3.5 - 7.0 เซนติเมตร ผลที่ยังอ่อนอยู่เมื่อถูกเสียดสีจะมียางสีเหลืองไหลออกมาที่ผิวเปลือก ส่วนของเนื้อที่รับประทานมีสีขาว ใน 1 ผล เนื้อจะแบ่งออกได้เป็น 5 - 7 กลีบ ภายในมีเมล็ดที่อาจจะพัฒนาหรือไม่พัฒนาอยู่ เมื่อผลสุกส่วนของเนื้อจะแยกออกจากเปลือกได้ง่าย เนื้อมีความนุ่ม ฉ่ำน้ำ รสชาติหวานอมเปรี้ยว และมีกลิ่นหอมเล็กน้อย

พื้นที่ปลูกมังคุดของประเทศไทยส่วนใหญ่อยู่ในภาคใต้ (ชุมพร สุราษฎร์ธานี นครศรีธรรมราช พังงา) และภาคตะวันออก (จันทบุรี ระยอง ตราด) แหล่งเพาะปลูก 5 อันดับแรก ได้แก่ จันทบุรี นครศรีธรรมราช ชุมพร ตราด และระยอง ในปี 2556 มีพื้นที่ปลูกรวม 457,952 ไร่ โดยเป็นพื้นที่ที่ให้ผลผลิตแล้ว 409,052 ไร่ ผลผลิตรวม 278,919 ตัน หรือผลผลิตเฉลี่ย 682 กิโลกรัมต่อไร่ ช่วงเดือนที่เก็บเกี่ยวผลผลิตมาก คือ เดือนพฤษภาคม คิดเป็นร้อยละ 20.33 และเดือนมิถุนายน ร้อยละ 31.70 รองลงมา คือ เดือนกรกฎาคม สิงหาคม และกันยายน ร้อยละ 7.23, 9.91 และ 10.23 ตามลำดับ ทำให้ประเทศไทยมีผลผลิตมังคุดออกสู่ตลาดเป็นระยะเวลายาวต่อเนื่องอย่างน้อยถึง 5 เดือน ซึ่งการผลิตมังคุด ปี 2556 พบว่า มีต้นทุนการผลิต 13,768 บาทต่อตัน โดยราคาที่เกษตรกรขายได้ (มังคุดคละ) 15,420 บาทต่อตัน คิดเป็นผลตอบแทนสุทธิ 1,652 บาทต่อตัน

การส่งออก

ผู้บริโภคทั้งภายในและต่างประเทศนิยมบริโภคมังคุดผลสด ซึ่งมังคุดที่มีรสชาติดีต้องเป็นผลมังคุดที่สุกแก่เต็มที่ การเก็บเกี่ยวต้องทำด้วยความระมัดระวัง จะทำให้เนื้อภายในไม่ช้ำ เก็บรักษาได้นาน ผลไม่มีอาการเนื้อแก้ว และยางตกในผล นอกจากรับประทานสดแล้ว ยังนิยมนำเนื้อมังคุดไปแปรรูปเป็นมังคุดกวน น้ำมังคุดพร้อมดื่ม ซึ่งมีการขยายตัวเพิ่มขึ้น นอกจากนี้ยังมีการนำส่วนต่างๆ ของมังคุด เช่น เปลือกและเมล็ดนำมาใช้ประโยชน์ด้านอาหาร เครื่องสำอาง และผลิตภัณฑ์เสริมอาหาร เป็นต้น

ประเทศไทยเป็นประเทศผู้ผลิตและส่งออกมังคุดรายใหญ่ที่สำคัญของโลก ในปี 2556 ส่งออกร้อยละ 80 ของผลผลิตทั้งหมด โดยส่งออกในรูปแบบของมังคุดผลสด ปริมาณ 215,182 ตัน คิดเป็นมูลค่า 4,251 ล้านบาท และมังคุดแช่แข็ง ปริมาณ 683 ตัน คิดเป็นมูลค่า 45 ล้านบาท ตลาดส่งออกมังคุดผลสดที่สำคัญ ได้แก่ เวียดนาม จีน และฮ่องกง สำหรับมังคุดแช่แข็ง ได้แก่ เกาหลีใต้ ไต้หวัน และฮ่องกง โดยมีประเทศคู่แข่งที่สำคัญ คือ อินโดนีเซีย และเวียดนาม ซึ่งปัจจุบันประเทศเวียดนามนำเข้ามังคุดไทยเพิ่มขึ้น และเป็นนายหน้าส่งออกไปยังประเทศที่ 3 ได้แก่ จีน โดยใช้สิทธิการค้าชายแดน นอกจากนี้ยังส่งออกมังคุดผลสดไปยังญี่ปุ่น โดยผ่านการอบไอน้ำ และอเมริกา โดยผ่านการฉายรังสี เพื่อกำจัดศัตรูพืชอีกด้วย